

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره تخصصی (کارشناسی ارشد)

رشته علوم قرآنی

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام

« بسمه تعالی »

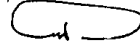
این برنامه، براساس مصوبه سیصد و پنجاه و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی برای اجراء در مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) توسط گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه و تدوین شد و در جلسه ۳۱۳ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۶ شورای عالی برنامه ریزی مورد تأیید قرار گرفت. بنابراین به مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) جهت اجرا ابلاغ می شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

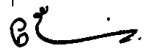
مورد تأیید است

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحد مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالی

۱- مقدمه:

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران به رهبری قائد عظیم‌الشان حضرت امام خمینی (ره) از یک سو زمینه حاکمیت بخشیدن به احکام، ارزشها و باورداشتهای ارزشمند اسلام فراهم گردید و از سوی دیگر پیام نویدبخش اسلام در سراسر جهان مخاطبین جدیدی پیدا کرد. از آنجاکه مهمترین منبع ارزشها و بینشهای اسلام به عنوان یک دین کامل و جهانی و دارای نظام سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، قرآن مجید است، بی شک یکی از عرصه‌های نیازمند موشکافی و بررسیهای جدی این کتاب مقدس و علوم وابسته به آن (علوم قرآنی) می‌باشد. ولی با همه تلاش خستگی ناپذیری که برخی از دانشمندان اسلامی و بویژه محققان علوم قرآنی انجام داده‌اند هنوز آن چنان که شایسته این کتاب بزرگ و اهمیت و عظمت آن است به تفسیر و تبیین و بررسی مسائل مرتبط با آن پرداخته نشده و هم‌اکنون نیز که سالها از انقلاب اسلامی می‌گذرد و مباحث قرآنی از رونق خاصی برخوردار شده، در همه زمینه‌های علوم قرآنی دیدگاههای اسلام را بصورت مدوّن و منظم در اختیار نداریم و مراکز آموزشی و تحقیقی، در این زمینه در مقایسه با سایر زمینه‌های معارف اسلامی نیاز بیشتری را احساس می‌کنند.

شرایط جدید که به یمن انقلاب اسلامی پدید آمده است و نیاز شدیدی که در جامعه با توجه به تحولات فکری و فرهنگی احساس می‌شود، مسئولیت هر دانشمند مسلمان بویژه دانشوران حوزه‌های علمیه را چندین برابر می‌کند و افرادی را می‌طلبد که ضمن برخورداری از علوم حوزوی در سطح عالی، بر دیدگاههای موجود در علوم قرآنی و شبهات مطرح شده تسلط کافی داشته باشند و با استفاده از این دو ابزار وارد عرصه تحقیق شده، با پژوهشهای پیگیر خود، علوم قرآنی را متناسب با نیازهای روز و با توجه به جدیدترین نظریات مطرح شده از سوی دانشمندان مسلمان و غیر مسلمان سامان دهند.

در راستای این هدف بزرگ مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) اقدام به تشکیل دوره‌های عمومی و تخصصی در زمینه علوم اسلامی و انسانی نموده است. در دوره عمومی طلاب علوم دینی، ضمن فراگیری علوم حوزوی تا پایان سطح به اندوخته‌هایی در زمینه‌های فقه، اصول، معارف قرآن، فلسفه و... دست یافته، با تقویت بنیه اطلاعات اسلامی خود، آمادگی لازم را برای برخورد با فرهنگهای بیگانه کسب می‌نمایند. سپس در یکی از رشته‌های تخصصی علوم انسانی به تحصیل مشغول می‌گردند.

آنچه در این مجموعه آمده برنامه این مؤسسه برای دوره تخصصی (کارشناسی ارشد) علوم قرآنی می‌باشد امید است با عنایت الهی و توجهات خاص حضرت ولی عصر (عج) برآیند این دوره، تربیت افرادی توانمند و شایسته تحقیق و تبیین علوم قرآنی باشد.

۲- اهداف

این برنامه در راستای تحقق اهداف زیر تهیه و تدوین گردیده است.

۱- تربیت محققینی که با شناخت عمیق از معارف و ارزشهای اسلامی ضمن آشنائی گسترده و عمیق با علوم قرآنی و شناخت دیدگاههای مختلف در این باب بتوانند دیدگاههای صحیح و مستند به بیانات قرآنی و روایات معتبر و استدلالهای عقلی را در زمینه های مختلف علوم قرآنی تبیین کنند و در مقام ارائه و دفاع از موضع تخصص برخوردار نمایند.

۲- تربیت عالمان علوم قرآنی و صاحب نظرانی که با احاطه وسیع بر همه ابعاد مسائل علوم قرآنی و بهره گیری از منابع غنی اسلام ضمن نقد عالمانه برداشتهای قرآنی و روایات نادرست و مغالطات عقلی در این خصوص با بهره گیری از تحقیقات انجام شده توسط اندیشمندان اسلامی، به تدوین این دیدگاهها متناسب با نیازهای زمان اقدام کنند و پاسخگویی به شبهات علمی، فلسفی و قرآنی ناظر به مسائل علوم قرآنی را عهده دار شوند.

۳- تربیت محققینی که بتوانند با دارا بودن ابزارهای لازم تحقیق و پژوهش در منابع و کتب علوم قرآنی و منابع تفسیری، روایی و تاریخی، منابع و متون درسی مورد نیاز در زمینه های مختلف این دانش را تدوین نمایند.

۴- تربیت مدرسین ورزیده و صاحب نظری که از عهده تدریس این مباحث در مراکز آموزش عالی (حوزه و دانشگاه) برآیند.

۵- و در نهایت تربیت متخصصان متعهد علوم قرآنی که علاوه بر تسلط بر علوم حوزوی با اطلاع از تحقیقات علوم قرآنی انجام گرفته (اعم از حوزوی و دانشگاهی) ضمن بحثهای تطبیقی بین دیدگاههای مربوط به شیوه فهم متون مقدس، برتری دیدگاههای اسلام را تبیین و اثبات کنند.

۳- طول دوره و شکل نظام آموزشی:

از آنجا که دانش پژوهان این دوره از بین طلابی گزینش می شوند که موفق به اخذ دانش نامه عمومی (کارشناسی ارشد) الهیات و معارف اسلامی شده اند و می خواهند برای ادامه تحصیل در دوره تخصصی (کارشناسی ارشد) رشته دیگر اقدام نمایند، طبعاً برای ورود به رشته جدید باید دروس ضروری و پایه ای آن رشته را به عنوان پیش نیاز طبق برنامه گذارنده و سپس دروس اصلی آن دوره را بگذرانند.

دانش پژوهان پس از گذراندن دروس فوق و تدوین رساله ای مناسب، طی حداقل ۴ و حداکثر ۶ سال به دریافت دانش نامه تخصصی (کارشناسی ارشد) علوم قرآنی نائل خواهند شد.

نظام آموزشی واحدی بوده و هر واحد طی ۱۷ ساعت و در قالب یک ترم ۱۷ هفته ای معادل یک نیم سال تحصیلی ارائه خواهد شد.

ضمناً از آنجا که یکی از اهداف محوری این مؤسسه تربیت محققینی برخوردار از دانش حوزه و دانشگاه می باشد، دانش پژوهان در دوران تحصیل به تناسب، به مباحثی از فقه و اصول (در سطح خارج) اشتغال خواهند داشت.

۴- شرایط پذیرش:

۱- ارائه دانش نامه عمومی (کارشناسی ارشد) الهیات و معارف اسلامی

۲- قبولی در آزمون ورودی

۳- برخورداری از صلاحیتهای اخلاقی و توانائی فکری لازم و متناسب با رشته تحصیلی مورد نظر.

۵- ضرورت و اهمیت:

قرآن مجید معجزه جاودانه پیامبر گرامی اسلام ﷺ اساسی ترین محور معارف اسلامی در کنار روایات شریف معصومین علیهم السلام و یگانه منبع مورد پذیرش تمام فرق اسلامی و پیروان کلیه ادیان و مکاتب برای دستیابی به بینشهای اسلامی است. به همین دلیل از دیرباز دانشمندان مسلمان و غیرمسلمان توجه خاصی به این کتاب بزرگ و مسائل مرتبط با آن داشته و منابع متعدد و مختلفی را در این باب تهیه کرده‌اند.

انقلاب شکوهمند اسلامی ایران به رهبری حضرت امام خمینی رحمته الله علیه از یکسو زمینه لازم را برای توجه بیشتر به اسلام و عرضه معارف قرآنی در سطح جهان فراهم ساخت و از سوی دیگر پرسشهای فراوانی را پیش رو گذاشت که مخاطبین جدید اسلام بیش از همه از حوزه‌های علمیه بویژه حوزه علمیه قم انتظار فراهم آوردن پاسخ آنها را در پرتو منابع اسلامی و بخصوص قرآن مجید دارند.

هرچند دانشمندان اسلامی بویژه مفسران گرانقدر قرآن مجید زحمات فراوانی در باب تبیین معارف قرآنی و تفسیر آیات کریمه متحمل شده‌اند ولی علاوه بر آنکه هر روز مسائل جدیدی مطرح می‌شود که باید به قرآن عرضه شود و پاسخ آن دریافت گردد، هنوز زمینه‌های فراوانی وجود دارد که نیازمند تحقیق و بررسی بیشتر است و بحق می‌توان گفت: آنگونه که شایسته عظمت و ژرفائی و جهانی و جاودانگی این کتاب گران سنگ است هنوز به آن پرداخته نشده است.

نکته شایان توجه دیگر وجود گرایشهای انحرافی در تفسیر قرآن و تبیین معارف اسلامی است که با دستاویز قراردادن آیات شریفه قرآن به اهداف و تمایلات ضداسلامی خود جامه عمل می‌پوشانند و تشنگان معارف اسلامی را، که دسترسی به بینشهای اصیل قرآنی ندارند با افکار ناپاک خویش اشباع می‌کنند.

امور یاد شده ضرورت انجام تحقیقات ژرف و گسترده برای بدست آوردن و عرضه کردن بینشهای خالص و پالوده قرآنی و متناسب با نیازهای جدید و در قالب زبان علمی روز را آشکار می‌سازد. وابستگی انجام چنین تحقیقاتی به برنامه‌ریزی دقیق و درازمدت، تخصصی کردن تحقیقات قرآنی، تشکیل گروههای پژوهشی و برگزاری دوره‌های آموزشی تربیت محقق و مدرس تفسیر و علوم قرآنی نیز امری بی‌نیاز به تبیین و توضیح است.

براین اساس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته الله علیه اقدام به تشکیل گروههای آموزشی و برگزاری دوره‌های تخصصی در زمینه علوم اسلامی و انسانی و از جمله علوم قرآنی نموده است.

در دوره آموزشی علوم قرآنی مؤسسه، طلاب حوزه علمیه به تقویت و توسعه اطلاعات علوم قرآنی خود از طریق دوره‌های تخصصی علوم قرآنی پرداخته و زمینه‌های لازم برای ورود به مرحله تحقیق و تدریس علوم قرآنی را فراهم می‌سازند.

۶- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی این دوره در جداول مربوط نشان داده شده است.

الف: تعداد کل واحدهای درسی دوره تخصصی (کارشناسی ارشد) رشته علوم قرآنی

ردیف	نوع درس	واحد
۱	دروس پیشنیاز	۷۸
۲	دروس اصلی	۲۸
۳	پایان نامه	۴
	جمع	۱۱۰

ب - دروس پیشنیاز

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز یا مان ارائه درس	ملاحظات
			جمع	نظری	عملی		
۰۰۱	زبان عمومی (۱)	۲	۵۱	۱۷	۳۴		
۰۰۲	زبان عمومی (۲)	۲	۵۱	۱۷	۳۴		
۰۰۳	زبان عمومی (۳)	۲	۳۴	۳۴			
۰۰۴	زبان عمومی (۴)	۲	۳۴	۳۴			
۰۰۵	زبان عمومی (۵)	۲	۳۴	۳۴			
۰۰۵م	زبان تخصصی (۱)	۲	۳۴	۳۴			
۰۰۶	زبان تخصصی (۲)	۲	۳۴	۳۴			
۰۰۷	زبان تخصصی (۳)	۲	۳۴	۳۴			
۰۰۸	آشنایی با ادیان بزرگ	۲	۳۴	۳۴			
۰۹	علوم قرآنی (۱)	۲	۳۴	۳۴			
۰۱۰	علوم قرآنی (۲)	۴	۶۸	۶۸			
۰۱۱	علوم قرآنی (۳)	۴	۶۸	۶۸			
۰۱۲	تفسیر قرآن (۱)	۴	۶۸	۶۸			
۰۱۳	تفسیر قرآن (۲)	۴	۶۸	۶۸			
۰۱۴	تفسیر قرآن (۳)	۴	۶۸	۶۸			
۰۱۵	تفسیر قرآن (۴)	۴	۶۸	۶۸			
۰۱۶	کاربرد علوم بلاغی در قرآن	۳	۵۱	۵۱			
۰۱۷	تاریخ قرآن (۱)	۲	۳۴	۳۴			
۰۱۸	تاریخ قرآن (۲)	۲	۳۴	۳۴			
۰۱۹	درایة الحدیث	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۰	تاریخ حدیث	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۱	کلام اسلامی «اعجاز»	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۲	تاریخ عرب جاهلی	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۳	متن خوانی عربی جدید	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۴	مکالمه عربی جدید (۱)	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۵	مکالمه عربی جدید (۲)	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۶	انشاء و نگارش مقاله به عربی جدید	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۷	کاربرد ادبیات در تفسیر قرآن	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۸	تاریخ تفسیر (۱)	۲	۳۴	۳۴			
۰۲۹	تاریخ تفسیر (۲)	۲	۳۴	۳۴			
۰۳۰	تاریخ تفسیر (۳)	۲	۳۴	۳۴			
۰۳۱	آشنایی با کامپیوتر	۳	۶۸	۳۴	۳۴		
جمع		۷۸					

ب - دروس پیشنهادی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز یا زمان ارائه درس	ملاحظات
			جمع	نظری عملی		
۰۰۱	زبان عمومی (۱)	۲	۵۱	۱۷	۳۴	
۰۰۲	زبان عمومی (۲)	۲	۵۱	۱۷	۳۴	
۰۰۳	زبان عمومی (۳)	۲	۳۴	۳۴		
۰۰۴	زبان عمومی (۴)	۲	۳۴	۳۴		
۰۰۵	زبان عمومی (۵)	۲	۳۴	۳۴		
۰۰۵م	زبان تخصصی (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۰۶	زبان تخصصی (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۰۷	زبان تخصصی (۳)	۲	۳۴	۳۴		
۰۰۸	آشنائی با ادیان بزرگ	۲	۳۴	۳۴		
۰۰۹	علوم قرآنی (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۱۰	علوم قرآنی (۲)	۴	۶۸	۶۸		
۰۱۱	علوم قرآنی (۳)	۴	۶۸	۶۸		
۰۱۲	تفسیر قرآن (۱)	۴	۶۸	۶۸		
۰۱۳	تفسیر قرآن (۲)	۴	۶۸	۶۸		
۰۱۴	تفسیر قرآن (۳)	۴	۶۸	۶۸		
۰۱۵	تفسیر قرآن (۴)	۴	۶۸	۶۸		
۰۱۶	کاربرد علوم بلاغی در قرآن	۳	۵۱	۵۱		
۰۱۷	تاریخ قرآن (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۱۸	تاریخ قرآن (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۱۹	درایة الحدیث	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۰	تاریخ حدیث	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۱	کلام اسلامی «اعجاز»	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۲	تاریخ عرب جاهلی	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۳	متن خوانی عربی جدید	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۴	مکالمه عربی جدید (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۵	مکالمه عربی جدید (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۶	انشاء و نگارش مقاله به عربی جدید	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۷	کاربرد ادبیات در تفسیر قرآن	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۸	تاریخ تفسیر (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۲۹	تاریخ تفسیر (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۰	تاریخ تفسیر (۳)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۱	آشنایی با کامپیوتر	۳	۶۸	۳۴	۳۴	
جمع		۷۸				

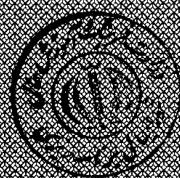

ج - دروس اصلی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز یا زمان ارائه درس	ملاحظات
			نظری	عملی		
۰۳۱	زبان تخصصی (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۲	زبان تخصصی (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۳	تفسیر قرآن (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۴	تفسیر قرآن (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۵	تفسیر قرآن (۳)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۶	تفسیر قرآن (۴)	۴	۶۸	۶۸		
۰۳۷	علوم قرآن (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۸	علوم قرآن (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۳۹	علوم قرآن (۳)	۲	۳۴	۳۴		
۰۴۰	مبانی و روش تفسیر (۱)	۲	۳۴	۳۴		
۰۴۱	مبانی و روش تفسیر (۲)	۲	۳۴	۳۴		
۰۴۲	مفردات و اعلام قرآن	۲	۳۴	۳۴		
۰۴۳	بررسی ترجمه قرآن	۲	۳۴	۳۴		
۰۴۴	پایان نامه	۴				
	جمع	۳۲				

سرفصل دروس پیشنهادی

گفت و شنود (۱) و (۲)

(۰۰۱) و (۰۰۲)

تعداد واحد:	۲ + ۲ واحد
نوع واحد:	نظری، عملی
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	کسب مهارت در گفتار به زبان انگلیسی در حد موضوعات غیر علمی در سطح ۳۰۰۰ واژه و توانایی مکالمه در امور روزمره بدون داشتن اشتباهات فاحش تلفظی و دستوری. کسب مهارت در بیان منظور و ابراز عقیده در حد ۳۰۰۰ واژه.

سرفصل دروس: (۲۰ ساعت)

۱. تمرین الگوهای مختلف زبان، انواع آهنگ جملات، تکیه، متون ساده و کوتاه و متون در سطح متوسط، یادداشت برداری از متون ضبط شده، پیاده کردن نوارها از طریق گوش دادن به نوارهای آموزشی.
۲. گفتگو و بحث درباره مطالب ضبط شده یا متون مورد نظر علاوه بر ساعات کلاس دانش پژوهان موظفند هر هفته حداقل ۴ ساعت در آزمایشگاه زبان به نوارهای آموزشی که از طرف گروه تعیین شده گوش فرا داده و گزارش آن را به صورت کتبی یا شفاهی به استاد ارائه دهند.

منابع پیشنهادی

1. English 900 (5 - 6)
2. Easy Reading Selections (By: O' Henry)

خواندن و درک مفاهیم (۱) و (۲)

(۰۰۳) و (۰۰۴)

تعداد واحد:	۲ + ۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	خواندن مقدماتی ۱ و ۲
هدف:	افزایش سرعت و مهارت خواندن و درک مطالب در سطح متوسط به منظور ورود به دوره زبان نیمه تخصصی و تخصصی

سرفصل دروس: (۳۴ + ۳۴)

۱. افزایش درک مطلب
۲. بالابردن سطح خواندن
۳. توانایی درک ابعاد مختلف معنی (معنی صریح و استنباطی)
۴. کسب مهارت در حدس زدن معانی واژه‌های جدید بر مبنای متن با توجه به اینکه مهارت خواندن تنها از طریق تمرین زیاد و مطالعه مستمر امکان پذیر است، لذا توصیه می شود که مجموعه متنوع و جالبی از متون مناسب در گروه گردآوری شود و دانش پژوهان موظف گردند علاوه بر متنهایی که در کلاس برای هر درس ۲ واحدی در طول ترم تدریس می شود، در هر ترم حداقل ۳۰ متن کوتاه بین ۱۵۰ تا ۴۰۰ کلمه‌ای و ۵ داستان کوتاه را مطالعه کرده و گزارش کتبی یا شفاهی آن را به استاد ارائه دهند.

منابع پیشنهادی:

1. Expanding Reading Skills (Intermediate)
2. Developing Reading Skills
3. American Readings
4. S. R. A. Kits
5. Short stories

نگارش انگلیسی (۵)

(۰۰۵)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	دستور مقدماتی (۱) و (۲)
هدف:	۱. کسب مهارت در نگارش انواع بندها پاراگرافها ۲. کسب مهارت در بکارگیری صحیح علایم در جمله نویسی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

۱. کسب مهارت در بکارگیری عناصر تشکیل دهنده یک بند (پاراگراف) شامل:
 - a. Topic sentence
 - b. Supporting Sentences
 - c. Unity / Coherence
 ۲. کسب مهارت در تهیه "Outline" برای هر بند (پاراگراف)
 ۳. کسب مهارت در ساده نویسی (Paraphrasing) و خلاصه نویسی علاوه بر مطالبی که در کلاس تدریس می شود، دانش پژوه موظف است که برای هر جلسه حداقل یک خلاصه یا چند پاراگراف مطلب تهیه کند. برای این منظور لازم است که با تعیین مقالات یا داستانهای کوتاه از دانش پژوهان خواسته شود که آنها را خلاصه نویسی کرده و گزارشی تهیه کنند.
- 1) Lets' Write English (Second Part)
 - 2) Reading through Reading (انتشارات سمت)
 - 3) Paragraph Writing

زبان تخصصی (۱) و (۲) و (۳)

(۰۰۵) مکژر و (۰۰۶) و (۰۰۷)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانش پژوهان با اصطلاحات علوم اسلامی رایج در عصر حاضر و معادلهای مصطلح آنها در عرف نویسندگان انگلیسی زبان و قدرت پیدا کردن بر استفاده آسان از متون تخصصی به زبان انگلیسی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در هر ترم فصل یا فصولی از کتب تخصصی به زبان انگلیسی در رشته تفسیر و علوم قرآنی مورد تدریس و تحقیق قرار خواهد گرفت.

آشنائی با ادیان بزرگ

(۰۰۸)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنایی با تاریخ ادیان مطرح شده در قرآن مجید و معارف و باورداشتهای آنها

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

ابراهیم و دین حنیف، موسی و آئین یهود، عیسی و آئین مسیحیت، صابئین، مجوس، مشرکان، با نگرشی به آیات و اشاره‌ای به ادیان تلفیقی پس از اسلام.
این درس لزوماً ناظر به آنچه در آیات قرآن در باب این ادیان مطرح شده ارائه می‌شود.

علوم قرآنی (۱)

(۰۰۹)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنایی با چگونگی پیدایش سیر تاریخی، قلمرو و تعاریف علوم قرآن

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تعریف و قلمرو علوم قرآن
عوامل و چگونگی پیدایش متون قرآن
سیر تاریخی علوم قرآن
بررسی مهمترین کتب علوم قرآن
علم قرآنی یا علوم قرآنی
انواع علوم قرآنی

منابع اصلی:

البرهان فی علوم القرآن
الاتقان فی علوم القرآن
بدرالدین زرکشی
جلال الدین سیوطی

منابع فرعی:

مناهل العرفان فی علوم القرآن
التمهید فی علوم القرآن
محمد رزقانی
محمد هادی معرفت

علوم قرآنی (۲)

(۰۱۰)

تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	علوم قرآنی (۱)
هدف:	مباحث مرتبط با نزول قرآن و وحی

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

واژگان نزول انزال و تنزیل، معنای لغوی و اصطلاحی و قرآنی وحی، امکان وحی، انواع وحی و وحی قرآنی
انواع نزول و نزول قرآن، نازل کننده و منزل علیه
قرآن، چگونگی نزول قرآن، مراتب یا انواع نزول قرآن، راز نزول تدریجی
نزول قرآن به زبان عربی، آغاز نزول قرآن، فترت در نزول قرآن
مکی و مدنی، اسباب نزول و شأن نزول

منابع اصلی:

قرآن شناسی
الاتقان فی علوم القرآن
محمد تقی مصباح
جلال الدین سیوطی

منابع فرعی:

تاریخ قرآن
مباحث فی علوم القرآن
محمود رامیار
صبحی صالح

علوم قرآنی (۳)

(۰۱۱)

تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	علوم قرآنی (۲)
هدف:	آشنایی با اعجاز قرآن وجوه اعجاز و مسائل مرتبط به آن

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تعریف، شرائط و معیار معجزه، راز اعجاز قرآن
اعجاز از دیدگاه قرآن، وجوه اعجاز قرآن
اعجاز قرآن و نقش پیامبر در آن
بررسی دیدگاه شرق شناسان در باب اعجاز قرآن

منابع اصلی:

المیزان ج ۱. مبحث اعجاز
راهنماشناسی و قرآن شناسی
مرحوم علامه طباطبائی (ره)
محمد تقی مصباح

منابع فرعی:

الالهیات
التمهید فی علوم القرآن
جعفر سبحانی
محمد هادی معرفت

تفسیر قرآن کریم (۱)

(۰۱۲)

تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	فراگیری یک دوره تفسیر ترتیبی و آشنایی با متون مختلف تفسیری

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تفسیر سوره حمد و بقره از المیزان، با تکیه بر مباحث تفسیری
و حذف مباحث علوم قرآنی و تاریخی ...

تفسیر قرآن کریم (۲)

(۰۱۳)

تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تفسیر قرآن کریم (۱)
هدف:	فراگیری یک دوره تفسیر ترتیبی و آشنایی با متون مختلف تفسیری

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تفسیر سوره آل عمران از المیزان بصورت کنفرانس، با حذف مباحث علوم قرآنی
تفسیر سوره نساء از مجمع البیان بصورت مطالعه و رفع اشکال

تفسیر قرآن کریم (۳)

(۰۱۴)

تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تفسیر قرآن کریم (۲)
هدف:	فراگیری یک دوره تفسیر ترتیبی و آشنایی با متون مختلف تفسیری

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تفسیر سوره مائده تا آیه ۱۱۰ از تفسیر المیزان بصورت رفع اشکال
و تفسیر آیات باقیمانده همین سوره از تفسیر «المنار» بصورت مطالعه و رفع اشکال

تفسیر قرآن کریم (۴)

(۰۱۵)

تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تفسیر قرآن کریم (۳)
هدف:	هدف مذکور در تفسیر قرآن (۱)

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تفسیر سوره انعام از تفسیر تبیان بصورت مطالعه و رفع اشکال

کاربرد علوم بلاغی در تفسیر قرآن

(۰۱۶)

تعداد واحد:	۳ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آگاهی به وجوه و اسرار فصاحت و بلاغت قرآن کریم و چگونگی استفاده از آن در تفسیر قرآن

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

تفسیر سوره اعراف از تفسیر کشاف محور قرار گیرد و استاد با استفاده از دیگر تفاسیر و قواعد علوم بلاغی تدریس نماید.

منابع اصلی:

الکشاف
الجدول فی اعراب القرآن

جارالله زمخشری
محمود صافی

منابع فرعی:

التفسیر الکبیر

فخرالدین رازی

تاریخ قرآن (۱)

(۰۱۷)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی با سرگذشت قرآن پس از نزول در طول تاریخ

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

قراء قرآن و کتاب وحی، قرآن در عهد صحابه و پیدایش مصاحف مختلف
گزارشی کلی از مصاحف صحابه
مشترکات و اختلافهای مصاحف صحابه
توحید مصاحف و بررسی شبهه تحریف

تاریخ قرآن (۲)

(۰۱۸)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تاریخ قرآن (۱)
هدف:	آشنائی با سرگذشت قرآن پس از پیامبر (ص)

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

بررسی نزول القرآن علی سبعة احرف
مسئله تواتر قرائات
ضابطه قبول قرائت از دیدگاه شیعه و سنی
اشاره‌ای به قراء سبعة عشره و اربعة عشر
اعراب و نقطه گذاری قرآن
اعتبار قرائت رائج بین مسلمانان

درایة الحدیث - یا - مصطلح الحدیث

(۰۱۹)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی به انواع حدیث و اصطلاحات مربوط به آن.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تعریف درایة الحدیث. تاریخ تدوین درایة الحدیث.
معنی «متن» و «سند» و گزارشی درباره تحمل حدیث.
اختصار سند، صحابه، مُحَضَّرَم، تابعین، اتباع، محلی، مُعَلِّی و مُسْتَعَلِّی،
مسند، محدث، شیخ و امثال آنها.
اصطلاحات حدیث: متواتر و اقسام آن، آحاد، اقسام چهارگانه حدیث.
و سایر مصطلحات.
حجیت اخبار آحاد، شرائط راوی، الفاظ توثیق، جرح و تعدیل روات،
تقطیع حدیث، طرق تحمل حدیث، آداب محدث، کتب حدیث.
علل وضع و جعل حدیث و کتابهایی که درباره احادیث موضوعه نگارش شده است.

تاریخ حدیث

(۰۲۰)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی به کیفیت تدوین کتب حدیث و اصول و مبانی این کتب.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

انواع علم الحدیث. معنی سنت و حدیث و خبر و اثر و روایت.
تدوین حدیث: اختلاف نظر درباره تدوین حدیث، اولین کسانی که به تدوین حدیث پرداختند.
سیر تدوین حدیث بوسیله دانشمندان شیعه امامی: اولین کتاب حدیث شیعه، تدوین اصول اربعه. جوامع حدیثی متقدم (کتب اربعه) و جوامع حدیثی متأخر (بحار، وافی، وسائل الشیعه).
سیر تدوین حدیث به وسیله دانشمندان اهل سنت. اولین کسانی که از اهل سنت به تدوین حدیث پرداختند. صحاح ست و جوامع حدیثی دیگر از اهل سنت.
علل وضع وجعل حدیث و کتابهایی که درباره احادیث موضوعه نگارش شده است.

کلام اسلامی (اعجاز)

(۰۲۱)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی با مبانی و مسائل اعجاز

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

اقتناعی یا برهانی بودن اثبات نبوت با اعجاز
اعجاز و اصل علّیت، اعجاز و علم، راههای اثبات اعجاز
تفاوت معجزه با سایر خوارق عادات
تفاوت معجزه پیامبر اسلام با سایر معجزات
بررسی دیدگاه شرق شناسان در باب اعجاز

منابع اصلی:

سید محمد حسین طباطبائی
محمد تقی مصباح

المیزان فی تفسیر القرآن
راهنماشناسی

تاریخ عرب جاهلی

(۰۲۲)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی با تاریخ و وضعیت اجتماعی فرهنگی زمان نزول قرآن.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

طبق نظر استاد

متن خوانی عربی جدید

(۰۲۳)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی با اصطلاحات و لغات عربی جدید.

سرفصل دروس:

قطعه‌هایی از کتب و مجلات عربی جدید که درباره علوم قرآن نوشته شده است.

منابع:

التمهید، ج ۴
محمدهادی معرفت
مقالات علوم قرآنی مجلات عربی طبق نظر استاد

مکالمه عربی جدید (۱)

(۰۲۴)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	تسلط بر مکالمه به عربی جدید با تکیه بر مکالمه علمی و سخنرانی علمی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

طبق نظر استاد

مکالمه عربی جدید (۲)

(۰۲۵)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	تسلط بر مکالمه به عربی جدید با تکیه بر مکالمه علمی و سخنرانی علمی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)
طبق نظر استاد

انشاء و مقاله علمی به زبان عربی

(۰۲۶)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	عملی
پیشنیاز:	متن خوانی عربی و مکالمه عربی
هدف:	کسب توانایی لازم برای نگارش مقالات تحقیقی به زبان عربی روز

سرفصل دروس:

طبق نظر استاد

کاربرد ادبیات در تفسیر قرآن

(۰۲۷)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی با چگونگی استفاده از ادبیات در فهم قرآن.

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تفسیر سوره انعام براساس متن جوامع الجامع

منابع اصلی:

جوامع الجامع طبرسی

منابع فرعی:

مجمع البیان (بخش الاعراب و اللغة) طبرسی
اعراب القرآن و بیانه

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۱)

(۰۲۸)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی با کیفیت پیدایش علم تفسیر و تدوین و تطور آن و اهم کتب تفسیری که تاکنون نگارش شده است.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- معنی تفسیر و تأویل و ترجمه و فرق میان تفسیر و تأویل.
- تفسیر در عصر نبی اکرم ﷺ
- تفسیر در عصر صحابه و منابع آنها در تفسیر.
- تفسیر در عصر تابعین و کیفیت تفسیر آنها.
- تفسیر پس از تابعین در عصر معصومین علیهم السلام

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۲)

(۰۲۹)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تاریخ تفسیر قرآن کریم (۱)
هدف:	آشنائی با کیفیت پیدایش تفسیر و تدوین و تطور آن و اهم کتب تفسیری که تاکنون نوشته شده است.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- گرایشهای عمده در تفسیر قرآن پس از تابعین و علل پیدایش آنها، نخستین تفسیر مدون، سیر تدریجی تفسیر عقلی، گسترش بحثهای مستقل و تخصصی در تفسیر.
- تفسیر به مآثور: اسباب و علل ضعف پاره‌ای از تفاسیر به مآثور اسرائیلیات و شخصیهائی که در ورود آنها به تفسیر مؤثر و دخیل بوده‌اند.
- مشهورترین کتب تفسیر به مآثور و معرفی آنها.
- تفسیر به رأی و اهم کتب تفسیر به رأی.

تاریخ تفسیر قرآن کریم (۳)

(۰۳۰)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تاریخ تفسیر قرآن کریم (۲)
هدف:	آشنائی با کیفیت پیدایش تفسیر و تدوین و تطور آن و اهم کتب تفسیری که تاکنون تدوین شده.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- روش تفسیر اشاعره و مهمترین کتب تفسیری آنان
- روش تفسیر معتزله و موضع آنان در تفسیر قرآن کریم، اهم کتب تفسیری معتزله.
- روش تفسیر شیعه امامیه و موضع آنان در تفسیر قرآن کریم.
- روش تفسیر خوارج
- اشاره‌ای به تفسیرهای علمی و گرایشهای انحرافی در تفسیر قرآن.

منابع اصلی:

جزوه آشنایی با تفاسیر
التفسیر و المفسرون

رضا استادی
محمد حسین الذهبی

منابع فرعی:

دراسات فی التفسیر و رجاله

ابوالیقطان جبوری

آشنایی با کامپیوتر

(۰۳۱)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی (۱+۲)

پیشنیاز:

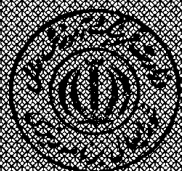
هدف: آشنایی با کامپیوتر بعنوان ابزاری برای تحقیق و توان استفاده از برنامه‌های کاربردی

سرفصل دروس: (۶۸) متناسب با نیازهای عمومی مؤسسه

- ۱- آشنایی با اجزاء سخت‌افزار
- ۲- آشنایی با انواع نرم‌افزار
- ۳- آشنایی مقدماتی با سیستم عامل و مفاهیم اساسی مانند فایل و شاخه
- ۴- آشنایی و استفاده از یک ویرایشگر دوزبانه
- ۵- حفاظت از اطلاعات
- ۶- مسائل ایمنی
- ۷- آشنایی با برنامه‌های کاربردی متناسب با نیازهای عمومی مؤسسه
- ۸- نحوه استفاده از شبکه‌های کامپیوتری

سرفصل دروس اصلی

زبان تخصصی (۱)

(۰۳۱) مکرر

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی عملی با معادل‌گذاری دقیق اصطلاحات تفسیری و قرآنی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی و قدرت پیدا کردن بر استفاده از متون تخصصی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

واژه قرآن از دائرةالمعارف دین میرچا الیاده انتخاب و در کلاس خوانده شود و نسبت به معادل‌گذاریهای لاتین اقدام گردد.*

منابع:

دائرةالمعارف دین

میرچا الیاده

* دانش‌پژوهان به عنوان کار عملی معادل‌های عربی واژگان اسلامی و قرآنی را یافته و نیز واژه هرمنوتیک از این دائرةالمعارف را ترجمه می‌کنند.

زبان تخصصی (۲)

(۰۳۲)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	زبان تخصصی (۱)
هدف:	آشنائی عملی دانش پژوهان با تدوین مقالات تخصصی تفسیری و علوم قرآنی به زبان انگلیسی و ارائه کنفرانس.

سرفصل دروس:

هر یک از دانش پژوهان زیر نظر استاد و با راهنمایی و رفع اشکال مقاله‌ای تخصصی
در یکی از موضوعهای قرآنی یا تفسیری تهیه و در کنفرانس ارائه می‌دهد.

تفسیر قرآن (۱)

(۰۳۳)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: فراگیری یک دوره تفسیر ترتیبی و آشنائی با متون مختلف تفسیری

سرفصل دروس:

تفسیر سوره انفال از تفسیر صافی بصورت رفع اشکال

تفسیر قرآن (۲)

(۰۳۴)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تفسیر قرآن (۱)
هدف:	آشنائی با آراء دانشمندان بزرگ در تفسیر و گذراندن یک دوره تفسیر ترتیبی.

سرفصل دروس:

تفسیر سوره توبه از آغاز تا آیه سی ام از تفسیر روح المعانی

تفسیر قرآن (۳)

(۰۳۵)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تفسیر قرآن (۲)
هدف:	آشنائی با آراء دانشمندان بزرگ در تفسیر و گذراندن یک دوره تفسیر ترتیبی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تفسیر سوره توبه از آیه سی، تا آخر از تفسیر الکبیر بصورت مطالعه و رفع اشکال

تفسیر قرآن (۴)

(۰۳۶)

تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	تفسیر قرآن (۳)
هدف:	آشنائی با آراء دانشمندان بزرگ در تفسیر و گذراندن یک دوره تفسیر ترتیبی.

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تفسیر سوره یونس تا الناس از تفسیر انوارالتنزیل و اسرارالتاویل بیضاوی

علوم قرآن (۱)

(۰۳۷)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	ندارد
هدف:	آشنائی با محکم و متشابه و مسائل مرتبط با آن

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

محکم و متشابه، اقسام متشابه، عوامل تشابه در قرآن، راز وجود متشابه در قرآن،
ناسخ و منسوخ، راسخان در علم

منابع اصلی:

قرآن شناسی
التمهید فی علوم القرآن

محمد تقی مصباح
محمد هادی معرفت

منابع فرعی:

متشابه القرآن و مختلفه
الناسخ و المنسوخ

ابن شهر آشوب
ابو عبدالله زنجانی

علوم قرآن (۲)

(۰۳۸)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	علوم قرآن (۱)
هدف:	آشنائی با معارفی که برای فهم و تفسیر قرآن به آنها نیاز است.

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

نقش اهل بیت در تفسیر قرآن
قابل فهم بودن قرآن برای غیر معصوم
بررسی روایات نهی از تفسیر به رای
بطن قرآن و اعتبار تفسیر بطنی

منابع اصلی:

محمد تقی مصباح
آیت الله خزعلی

قرآن شناسی
جزوه درسی

منابع فرعی:

جزوه گروه تفسیر بنیاد باقرالعلوم (مناهج اهل البیت فی تفسیر القرآن)
مقدمه تفسیر البرهان

علوم قرآن (۳)

(۰۳۹)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	علوم قرآن (۲)
هدف:	آشنائی با معارفی که در فهم و تفسیر قرآن به آن نیاز است.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مصونیت قرآن از تحریف
دیدگاهها
دلایل عدم تحریف قرآن
اعجاز قرآن و عدم تحریف قرآن
پاسخ به شبهات مصونیت قرآن از تحریف

منابع اصلی:

قرآن شناسی
البيان في تفسير القرآن

محمد تقی مصباح
سید ابوالقاسم خوئی

منابع فرعی:

صيانة القرآن
حقایق هامة
الميزان في تفسير القرآن

محمد هادی معرفت
جعفر مرتضی
سید محمد حسین طباطبائی

مبانی و روش تفسیر (۱)

(۰۴۰)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	علوم قرآن و تاریخ قرآن
هدف:	آشنائی با روشها و منابع و مبانی تفسیر

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

قرآن، تفسیر قرآن به قرآن و پیشینه آن
انواع مختلف تفسیر قرآن به قرآن
منابع لغوی، اهمیت واژه شناسی در تفسیر قرآن
راههای مختلف پی بردن به مفاد واژگان قرآن
تعدد منابع لغوی و میزان اعتبار آنها و شیوه استفاده از آنها در تفسیر قرآن

منابع:

دراسات فی اصول تفسیر القرآن	محمد عبدالحمید
البرهان فی علوم القرآن	بدرالدین زرکشی
مجمع البیان فی تفسیر القرآن	طبرسی

مبانی و روش تفسیر (۲)

(۰۴۱)

تعداد واحد:	۲ واحد
نوع واحد:	نظری
پیشنیاز:	روش تفسیر (۱)
هدف:	آشنائی با منابع تفسیر و علوم مورد نیاز مفسر

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

نقش تاریخ صدر اسلام و عرب جاهلی در تفسیر قرآن
میزان اعتبار نقلهای تاریخی در تفسیر قرآن
منابع تجربی، منابع عقلی
شهود عرفانی و علم الموهبة

علوم مورد نیاز تفسیر:

علوم ادبی، علوم قرآنی، فلسفه دین و کلام اسلامی، علم درایة الحدیث، علوم استنباط معرفت دینی
منابع اصلی:

قرآن شناسی	محمد تقی مصباح
مقدمه تفسیر المیزان	علامه طباطبائی
المبادئ العامة لتفسير القرآن الكريم	محمد حسین علی الصغیر

منابع فرعی:

التفسير والمفسرون	ذهبی
مبانی و روشهای تفسیر	حمید زنجانی
تفسیر محاسن التاویل	جمال الدین القاسمی

مفردات و اعلام قرآن کریم

(۰۴۲)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی با پیدایش و تطور تدوین کتب مربوط به لغات غریب قرآن و حدیث.

سرفصل دروس:

تحقیق درباره مفردات و غرائب لغات قرآن و حدیث از چه زمانی آغاز شد.
تداوم اهتمام مفسران قرآن و شارحان حدیث از صدر اسلام به گزارش مفردات قرآن
و حدیث جمله بندی تصحیح و بدنبال هم آورد شود نقش مطالعات و بررسی های...
و حدیث در پیدایش معاجم و فرهنگها. (به ضمیمه تکلیف)

منابع اصلی:

المعجم
مجمع البحرین
کتب غریب القرآن و غریب الحدیث
حسین نصار
طریحی

منابع فرعی:

تأسیس الشیعه
مقدمه صحاح اللغة، مقدمه النهایه فی غریب الحدیث
الاثر
مقدمه کتب غریبین
سید حسن صدر
ابن اثیر

بررسی ترجمه قرآن

(۰۴۳)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: اطلاع از کوششهایی که در جهت آشنائی غیر عرب زبان نسبت به قرآن انجام گرفته است و آشنائی با قواعد ترجمه قرآن کریم.

سرفصل دروس:

بررسی آراء دانشمندان درباره جواز و یا عدم جواز ترجمه قرآن.

آغاز ترجمه قرآن به زبان فارسی.

شیوه ترجمه های مهم فارسی قرآن.

ترجمه قرآن به زبانهای دیگر.

قواعد کلی ترجمه صحیح قرآن.

منابع اصلی:

جزوه استاد.

منابع فرعی:

پژوهشی در تاریخ کریم

دکتر حجتی.

مجله مترجم شماره و نقدهائی که بر ترجمه های فارسی قرآن در مجلات

مختلف چاپ شده است.

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۲/۲۶۶۳

پیوست

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی، سه ذی ربط و بارعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
- ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
- ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجو، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
- ب: در سبانی در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجو آن درس‌ها را قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
- ج: گذراندن در سبانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
- د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مقرر جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا جاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: م. اونت، م. حرم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

م. باوند، م. حرم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس م. حرم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمایید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم نائینی

د. ا. ی. عالی برنامه ریزی

۴۳۲

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

شماره ۷۳/۲۶۴۹

پیوست

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری پروانههای آموزشی، حذف، دروس ناموفق و واحدهای غیرضروری و انجام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردد.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد

۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختتامی به پایان نامه دارد)

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph.D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۳۰ واحد میتواند اختتامی به رساله داشته باشد)

در این صورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقابیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در این صورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره در جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به هر حال اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

(امضاء)

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹